

Bilag 1

**Uddrag af Forbrugerrådets udtalelse af 9. november 1979
over betænkning nr. 866/1979**

4.1. Hvad angår selvdømmeproblematikken og spørgsmålet om befolkningens tillid til klagesystemet, finder Forbrugerrådet det bemærkelsesværdigt, at udvalget helt har afstået fra nærmere at drøfte de faglige organisationers klagebehandling ud fra denne synsvinkel. I forbindelse med udvalgets behandling af de herom i øvrigt foreliggende spørgsmål hedder det således (side 66) alene kort, at det i modsætning til klagebehandlingen i offentlig regie er »berettiget at betegne Lægeforeningens nævn og Tandlægenævnet som udtryk for selvdømme«. Det havde været nok så naturligt, om udvalget på dette sted i betænkningen havde nedfældet et par bemærkninger mere vedrørende spørgsmålet om de på dette område privat etablerede selvdømmeordninger. Andetsteds – i forbindelse med udvalgets vurdering af spørgsmålet om klagesystemets uoverskuelighed (side 61) – hedder det imidlertid, at de private selvdømmeordninger efter udvalgets opfattelse »ikke skal søges ændret ved offentlige indgreb«, dels fordi de »har reaktionsmuligheder, der supplerer de offentlige klageorganers sanktioner«, og dels fordi »deres afgørelse binder medicinalpersonerne, men ikke klagerne«, hvilket efter udvalgets opfattelse »ofte er til fordel for klageren«.

Forbrugerrådet har allerede ovenfor været inde på, at de private selvdømmeordninger i organisatorisk henseende i ganske særlig grad har bidraget til det gældende klagesystems uigennemsiagtighed m.v., i hvilken forbindelse det særligt fremhævedes, at disse selvdømmeordninger stort set ikke udøver nogen funktion, som ikke i dag varetages gennem det offentlige klagesystem, hvorfor selvdømmeordningerne i realiteten er overflødige og allerede af denne grund kunne bortelimineres.

Selv bortset herfra siger det sig selv, at Forbrugerrådet også på dette område på det skarpeste må tage afstand fra eksisterende

private selvdømmeordninger. Sådanne selvdømmer indebærer helt sikkert risiko for, at der ikke træffes betryggende og upartiske afgørelser, og at standsinteresser nyder fremme på bekostning af befolkningens og samfundets, ligesom de ifølge sagens natur ikke er egnet til at nyde befolkningens tillid, jfr. herved den tidligere under 3.4.1.3. omtalte undersøgelse gennemført af Den almindelige danske Lægeforening og Forbrugerrådet, som bl.a. viste, at den overvejende del af de i undersøgelsen adspurgte mente, at læger holder hånden over kolleger, der begår lægefejl, ligesom 86 pct. ønskede klagenævn med forbrugerrepræsentation, hvilket sidste i øvrigt er nævnt i betænkningens referat af undersøgelsen på side 56.

Udvalget har intetsteds behandlet eller belyst sådanne mere principielle spørgsmål i forbindelse med selvdømmeordninger. Forbrugerrådet kan derfor ikke vide, om udvalget måske har haft de samme principielle betænkeligheder som Forbrugerrådet hertil og alene har undladt at foreslå de private selvdømmeordninger afskaffet eller ændret, *fordi* disse ordninger »har reaktionsmuligheder, der supplerer de offentlige klageorganers sanktionsmuligheder«, og »*fordi* deres afgørelser binder medicinalpersonerne, men ikke klagerne« og derved indebærer så store fordele for klagerne, at det har opvejet sådanne eventuelle principielle betænkeligheder.

Forbrugerrådet skal endelig udtale sig imod mindretallets forslag om, at en given ankenævnssordning bør etableres som et organ alene til behandling af sagerne i 2. instans. Det er Forbrugerrådets opfattelse, at et centralt klagenævn bør etableres med eget sekretariat løsrevet fra og uafhængig af sundhedsstyrelsens virksomhed. Det er Forbrugerrådets erfaring, at der i befolkningen er meget ringe tillid til sundhedsstyrelsens hidtidige klagebehandling. En ofte hørt indvending er således, at sundhedsstyrelsen ikke i til-